

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

چهارشنبه ۱۶ مارچ ۲۰۲۲

از یادداشت های زنده یاد مرجان کمال

ترجمه از فرانسوی: فریده نوری

چهره مرکزی اسلامیزم بنیادگرا یا افراطی

سید قطب (Sayed Qutb)

سید قطب در سال ۱۹۰۶ در مصر در یک خانواده متدین و با تقواء تولد شده است. وی در قاهره پایتخت مصر تعلیمات خود را به پایان رسانید و موفق به دریافت دیپلوم در رشته تعلیم و تربیه گردید. سید قطب هنگامیکه در قاهره مصروف تحصیل بود، در همان زمان با مدارسی که در آن دروس اسلامی تدریس می گردید نیز معاشرت داشت.

تحریک اخوان المسلمین در سال ۱۹۲۸ توسط حسن البنا تهاداب گذاری شده بود و سید قطب مدت طولانی از آن ها دوری می جست.

سید قطب بعد از به دست آوردن دیپلوم از پوهنخی تعلیم و تربیه، به شغل معلمی پرداخت. اولین اثر خود را سید قطب در مورد دین در سال ۱۹۴۸ به نام عدالت اجتماعی در اسلام نوشت. بعد از نوشتن این اثر سید قطب به امریکا سفر کرد (۱۹۴۸ - ۱۹۵۰)، بعداً به سفر خود به سوی انگلستان، سوئیس و ایتالیا ادامه داد. در امریکا احساس کرد که با یک اندازه تبعیض مواجه می باشد، زیرا بعداً می نویسد که بی اطلاعی و ضد اسلام بودن غربی ها بالای وی تأثیر گذاشت. این نوع برداشت وی از جامعه غرب سبب شد که در شروع سال های پنجاه به تحریک اخوان المسلمین ملحق شود و در داخل تشکیل اخوان المسلمین یک موقف مهم برایش داده شد. سید قطب در سال های پنجاه چندین مرتبه زندانی شد و در همین موقع شروع به نوشتن نمود. کتابی تحت عنوان سایه قرآن را نوشت. بعد از یک دهه فعالیت در تحریک اخوان المسلمین در سال ۱۹۵۷ مؤقف اش به افراط گرایی تغییر نمود، وی از جمله افراط گراترین در تحریک اخوان المسلمین محسوب گردید. در سال ۱۹۶۴ کتاب مهم دیگر خود را به نام "نشانه های راه" نوشت که اقتدار همان وقت مصر آن را به حیث یک

پروگرام رمز گذاری شده برای به قتل رسانیدن رئیس جمهور ناصر تلقی نمود که باعث دوباره زندانی شدن وی گردیده و به اعدام محکوم شد و در سال ۱۹۶۶ به دار آویخته شد. در حالیکه کتابش که با نوشتن آن زندگی خود را از دست داد یک کتاب معنوی یا روحانی بود.

دلیلی که سید قطب را به افراط گرایی سوق داد:

در شروع سال های ۱۹۵۰ که سید قطب به اخوان المسلمین پیوست ، اخوان المسلمین اقتدار زیاد و قوت زیاد داشت و بسیار تأثیر گزار بود و کلید موفقیت کودتای ناصر در سال ۱۹۵۲ گردید. لاکن اقتدار نو با وجودی که برای به قدرت رسیدنش این تحریک رول زیاد داشت، شروع به سرکوب نمودن شان نمود. سید قطب کوشید تا اسلام را با تجدد و نوگرایی آشتی بدهد، لاکن موفق نشد. قطب در همان وقت کتاب سایه قرآن را نوشت. این کتاب وی برای تمامی تحریکات اسلامی دنیای عرب، ترکیه، آسیای مرکزی، افریقا و همچنین برای مسلمانانیکه در اروپا و امریکا بود و باش داشتند یک کتاب معلوماتی را تشکیل می داد. بعد از مرگ سید قطب یک جریان قطبیست افراطی متولد گردید که افکار نخستین یا اولیه قطب را به آخرین درجه بنیادگرایی آن رساند و منجر به قتل رئیس جمهور مصر، سادات در سال ۱۹۸۱ گردید. قلب یا مرکز پیام قطب مبارزه در راه خداوند است. قطب در آثار خود از جنگ حرف نمی زند، اما از روحیه مبارزه صحبت می کند، زیرا وی اصطلاح جهاد را استفاده می نماید. برای سید قطب جهاد باید جهانی باشد باوجودیکه در کتابش تحت عنوان سایه قرآن ذکر می کند که هدف اسلام صلح است، اما دید وی یک مبارزه کامل تبلیغات معنوی مذهبی و نظامی. مبارزه وی در مقابل مخالفان دایمی که عبارت بودند از یهود، مسیحی، چندین مذهب داشتن و بی خدا ها.

مأخذ: کتاب Olivier Carré